

جلسه کارگروه پیاده‌سازی استاندارد آردی‌ای

۱. شماره جلسه: ششم

۲. زمان جلسه: روز یکشنبه ۱۳۹۸/۰۹/۲۴

۳. مکان جلسه: کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علامه طباطبائی

۴. عنوان جلسه: کارگروه مشترک پیاده‌سازی استاندارد آردی‌ای در کتابخانه‌های دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه طباطبائی

۵. اعضای جلسه: آقای دکتر سیدمهدی طاهری (رئیس محترم کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علامه طباطبائی)، آقای دکتر محسن حاجی‌زین‌العابدینی (رئیس محترم اداره کتابخانه‌های دانشگاه شهید بهشتی)، خانم اشرف فدائی (معاون محترم کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علامه طباطبائی)، خانم نقدی (معاون محترم کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید بهشتی) آقایان رجبی، اصغرزاده؛ و خانم‌ها بینش‌پور، حشمتی، انصاری، جمانی، رحمانی، سلیمانی، سلطانی، یاری، رضائی، کیانفرد، دادور، هوشمند، همراهی، ملااحمدی، ذوالقدر، قاسمی، کاظمی و روشن.

۶. غائب جلسه: -

۷. شرح جلسه: جلسه با ارائه سرکار خانم کیانفرد با موضوع "خط‌مشی نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی در سازمان‌های دولتی: مطالعه موردی دانشگاه علامه طباطبائی" آغاز شد. ایشان به مواردی چون اهداف، اهمیت و جامعه کاربران به عنوان اجرای خط‌مشی، و همچنین استانداردهای محتوایی و فراداده‌ای، زبان‌ها، شیوه‌ها، بایگانی‌های مستند و نرم‌افزارهای مورد استفاده در نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی پرداختند. در ادامه آقای دکتر طاهری با اشاره به اینکه سه فرایند فهرست‌نویسی تحلیلی - موضوعی، نمایه‌سازی موضوعی و رده‌بندی تفاوتی با هم نداشته، و در اصل، هر سه رده‌بندی موضوعی به‌شمار می‌روند، و هدف هر سه آنها تعیین طبقه موضوعی اشیای محتوای با اختصاص اصطلاحات مختلف از نظام‌های معنایی است، دلایل رواج استفاده از سرعنوان‌های موضوعی در فرایند فهرست‌نویسی تحلیلی - موضوعی را، جامعیت و پوشش کل دانش بشری در آنها و فقدان اصطلاحنامه‌ها در بعضی حوزه‌ها عنوان نمودند. در تکمیل این مبحث آقای دکتر حاجی‌زین‌العابدینی با استناد به پژوهش‌های انجام شده و با اشاره به اینکه پوشش موضوعی فهرست سرعنوان‌ها همه دانش بشری، ولی با عمق کم بوده و در مقابل اصطلاحنامه‌ها دقیق‌تر و جزئی‌تر به موضوعات تخصصی می‌پردازند، به دو رویکرد تک‌متنی و مجموعه‌ای در نمایه‌سازی اشاره فرمودند که بایستی توسط نمایه‌ساز حرفه‌ای و با استفاده از ابزارهای کمکی، نیز با تأکید بر حفظ یک‌دستی و چهارچوب خط‌مشی نمایه‌سازی در یک بافت موضوعی خاص، به منظور بازنمایی محتوا برای کاربر نهایی انجام پذیرد، اشاره کردند. سپس، جلسه با کارگاه آموزشی با موضوع "مدیریت اطلاعات و دانش" و مقدمه آقای دکتر طاهری مبنی بر چالش‌هایی چون عدم وجود انگیزه در بین متخصصان این حوزه، توسعه روزافزون مفاهیم و استانداردها، همچنین تأثیر محیط اطلاعاتی جدید در حوزه سازماندهی ادامه پیدا کرد. بعد از کارگاه، تمامی کارگروه‌های تخصصی شامل ۱- کارگروه تعیین اشیای محتوایی؛ ۲- تدوین خط‌مشی سازماندهی دانش بر اساس استاندارد آردی‌ای؛ ۳- تعیین کارکردهای فهرست‌های

کتابخانه‌های دانشگاهی؛ ۴- تعیین واژگان‌های بومی و محلی ارزش‌های استانداردهای آردی‌ای و یونی‌مارک؛ ۵- تعیین پروفایل کاربردی محتوایی و فراداده‌ای و ۶- کارگروه مستندسازی و انتشار تجربه پیاده‌سازی، به طور مجزا به ارائه گزارش مراحل پیشرفت کار پرداخته، و دو استاد محترم آقایان دکتر طاهری و دکتر حاجی‌زین‌العابدینی با پاسخگویی به پرسش‌های اعضا، به رفع ابهامات و چالش‌های پیش روی آنها پرداختند. در نهایت تاریخ و محل برگزاری جلسه هفتم کارگروه روز یکشنبه ۸ دی ماه ۱۳۹۸ در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید بهشتی تعیین شد.

۸. مصوبات:

یک. تهیه جدولی از انواع اشیای محتوایی بر اساس RDA content type، RDA media type و RDA carrier type برای حال و آینده بافت بومی دانشگاه‌های ایران، ارائه معادل فارسی، تعریف مفهومی آنها پس از بررسی این موارد در چند دانشگاه معتبر خارجی (کارگروه تعیین اشیای محتوایی)؛

دو. تعیین و بومی‌سازی کارکردهای فهرست‌های کتابخانه‌های دانشگاهی ایران بر مبنای کارکردهای سه مدل مفهومی بافت میراث فرهنگی (LRM، RiC و CIDOC CRM)، با در نظر گرفتن انواع اشیای کتابخانه‌ای، آرشیوی و موزه‌ای، و تعیین صفات اشیاء (ویژگی‌ها (Attributes) و روابط (Relationships)) متناسب با کارکردهای تعیین شده؛

سه. انتخاب واژگان‌های استاندارد آردی‌ای شامل انتخاب، حذف و بازتعریف آنها متناسب با بافت هدف، و انتخاب واژگان‌های بومی مانند اصطلاحنامه اصفاء، فهرست مستند نام‌های مشاهیر و مولفان فارسی، فهرست مستند موسسات و سازمان‌ها، اصطلاحنامه جامع علوم اسلامی و جز آن، و نیز ایجاد واژگان‌های محلی مورد نیاز دو دانشگاه علامه طباطبائی و شهید بهشتی (کارگروه تعیین واژگان‌های بومی و محلی ارزش‌های استانداردهای آردی‌ای و یونی‌مارک)؛

چهار. انتخاب عناصر هسته استاندارد، عناصر هسته بومی، و دیگر عناصر غیر هسته بر اساس ۱- دستورالعمل‌ها و رهنمودهای آردی‌ای، ۲- انواع اشیای محتوایی بافت هدف، و ۳- کارکردهای تعیین شده (کارگروه تعیین پروفایل کاربردی محتوایی و فراداده‌ای)؛

پنج. پیاده‌سازی و مستندسازی تمامی جلسات و کارگاه‌های آموزشی (کارگروه مستندسازی و انتشار تجربه پیاده‌سازی)؛

شش. تبیین نهایی اجزاء و بخش‌های تشکیل دهنده خط‌مشی، تعیین دیگر استانداردهای مورد نیاز (استانداردهای میانکنش‌پذیری و قالب‌بندی)، تعریف اجزایی چون اهداف، ضرورت، جامعه کاربران، ویژگی‌های بافت بومی هدف، و جز آن (کارگروه تدوین خط‌مشی سازماندهی اطلاعات و دانش)

دکتر سید مهدی طاهری

دکتر محسن حاجی‌زین‌العابدینی

خانم فدائی	خانم نقدی
آقای رجبی	آقای اصغرزاده
خانم انصاری	خانم جمالی
خانم سلیمانی	خانم رحمانی
خانم دادور	خانم یاری
خانم هوشمند	خانم سلطانی
خانم حشمتی	خانم بینش پور

خانم رضائی	خانم کیانفرد
خانم کاظمی	خانم قاسمی
خانم ملا احمدی	خانم ذوالقدر
خانم روشن	خانم ہمراہی